

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

וירא

◆◆◆

שנת

תשפ"א

◆◆◆

גליון 76

נח העידוד לשני

כך, אך היות שאינו רוצה שיידע רבינו מי הוא, הרי הוא מבקש שרבינו יניח את את התשובה תחת השטיח, והוא יקחנו משם. הפלא ופלא, שלא לדבר על הענוה של רבינו, שכאילו מחוייב לעשות מה שביקש ממנו אותו אחד, אבל העיקר מה שהי' חשוב לו לעודד ולחזק נפש שבורה. ולפי דברי הרמב"ן הנ"ל לכאן' הוי בכלל המצוה של והלכת בדרכיו. ואין כאן מקום להאריך בענין זה, אך כמה פעמים טרח רבינו לכתוב עצות לתיקון תשובה, ולעודד אנשים שחיפשו תיקון על חטאיהם.

טורח לחזק מוסדות

ובעניני הכלל, הרי טרח רבינו בלי סוף כדי לחזק מוסדות חדשים, ובא לכינוסי יסוד, וכן כתב הרבה מכתבים למוסדות, כדי לחזקם לפתיחת המוסד. וזכורני בפתיחת ישיבתו הק' ארחות תורה, שהי' בא לפעמים רק בשביל להתפלל מנחה, כדי לחזק את הבחורים ואת המקום. וכן אמר לא' שכדאי שיישב בישיבה אפילו מעט מאד כל יום, כי עצם זה שבאים למקום, זה נותן הרבה חיזוק. ויש עד אין ספור מקומות שהלך לשם רבינו רק בכדי לחזק ולעודד, כמדתו של הקב"ה. ובנסיעה הראשונה לארה"ב עם יבלחט"א כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א, עשו סיור בהרבה ישיבות קדושות, והי' מדובר שבאים רק לרגע, בלי לדבר כלום, רק ברגע האחרון אחרי שהגיעו, ביקשו מרבינו לומר כמה מילים.

הרופא לשבורי לב

וכן לנשברי לב, כגון לשמחת בית השואבה של "עזר מציון" הי' טורח ובא בכל שנה ושנה, כבקשת ידידנו הצדיק הנפלא אציל המידות הרב ר' חנני' צ'ולק שליט"א, בכדי לחזק לבבות השבורות והנדכאות. ובבית ג"כ ראינו הרבה כמה הי' משקיע לעודד ולחזק רוח נשברה.

לחזק רב חזק

וזכורני באחד ממקורביו הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א כשהוכתר לרב תחת חותנו הגאון רבי יעקב פרץ פרידמן זצ"ל בשיכון ה' בב"ב, ואמר לו רבינו שיבוא אליו לשמחת בית השואבה, ובאותו לילה בדיוק הי' רבינו חלש במיוחד, ובכל זאת עמד על כך שרוצה ללכת כדי לחזקו, ולא ויתר. וכן כמה פעמים נסע למרחקים כדי לחזק רב צעיר שנתמנה, כדי לחזקו ולתמוך בו.

כי לא תישכח...

הבטיחנו הקב"ה בתורתו הק' "כי לא תישכח מפי זרעו", שהתורה לעולם ועד תהא נלמדת בכלל ישראל. וזה מה שאנו זוכים לראות בתקופה קשה זו, כי חרף כל הקשיים למיניהם, בכל זאת בתי מדרשות וישיבות הקדושות, לומדים ועמלים בתורה, אשרינו מה טוב חלקנו. ולא לדבר על תינוקות של בית רבן, שעליהם העולם עומד, שב"ה זוכים לחזור לבית אולפנא, וללמוד ולגדול בתורה ויראה, הכל חסדים מאתו ית"ש.

למה נגלה הקב"ה לאברהם אבינו

הפרש מתחילה וירא אליו ה' באלוני ממרא וגו'. ורגיל הי' רבינו לחזור על דברי הרמב"ן ז"ל שמפרש שבעצם לא מצינו איזה דבר שאמר לו הקב"ה, בהתגלות זו, אלא שבא לחזקו על המילה. ועפי"ז הי' מפרש רבינו את נס החנוכה, שבעצם היו יכולים להשתמש בשמן טמא, כי טומאה הותרה בציבור, וכקושיית האחרונים, אלא שרצה הקב"ה לחזק את ידיהם. והרחיב את הדברים, אך קיצרנו כאן. ודבר זה כל אחד ואחד יכול לראות בעצמו הרבה פעמים, כשעושה איזה דבר טוב, אם לעצמו אם לאחרים, והדבר עולה לו בקושי גדול, ומרגיש קצת דפוק.. בשביל מה הוצאתי את כל כוחותי, ולפתע רואה איזה ישועה מאיזה כיוון, ואם יתבונן לרגע, יבין שזה כמין הבזק "אור" מאתו ית"ש, ששולח לו מילת חיזוק ועידוד. ובכלל ענין זה של עידוד, הי' רבינו מביא דבר קיצוני מאד, מה שהגמ' מביאה בבבא בתרא (דף ט"ז ע"א) שרב אחא בר יעקב דרש שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו, אתא שטן נשקי' אכרעי', היינו שבא השטן ונישק את רגליו של ר"א בר יעקב, מפני ששיבחו שנתכוין לשם שמים. אמר רבינו רואים שאפילו "השטן" צריך עידוד... וכששומע מילה טובה עליו, הוא שמח מזה, ובא להודות לר"א בר יעקב.

לעודד ולחזק

וכך היתה דרכו של רבינו לחפש האיך לעודד ולחזק כל דבר טוב, אם ברבים ואם ביחיד. וזכורני שפעם אחת כתב רבינו שורה אחת על נייר קטן מאד, וקם ממקומו, ופותח את דלת הכניסה לבית, ומרים את השטיח שלפני הדלת, ומניח שם את הפתק, ומחזיר ע"ז את השטיח. ולא הבנתי מה כל זה, ואמר לי שאחד כתב לו שנכשל באיזה דבר, ומצטער מזה מאד, ורוצה לשמוע ממנו על

נפש נקי וצדיק

הנה בימים אלו נקטפה מעמנו עוד נשמה יקרה עד מאד, הלא הוא הרה"ג ר' שמעון הכהן ברכר זצ"ל מליקווד, אנשי בית רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א, גברא יקרא, עמל בתורה, מתמיד גדול, ועושה חסד בהצנע לכת באופן מופלא ביותר.

רבות דברו בשבחו, ובפרט על האמונת חכמים השלימה שלו, בהתבטלות גמורה לתלמידי חכמים, ובפרט לרבינו מרן שה"ת שליט"א, והרבות בדברים אך למותר.

מיתה פתאומית

אך דבר אחד מה שעלינו ללמוד, "כי לא ידע האדם את עתו", הולך אדם בריא ושלם, מתהלך בסדרי יומו כאחד האדם, ואינו יודע שאלו הם שבועותיו האחרונים עלי אדמות, ובקרב יעמוד לפני כסא הכבוד ליתן דין וחשבון על כל מעשיו.

וכבר הזכרנו מה ששמע רבינו מא' מתלמידי רבי נפתלי מאמסטרדם זצוק"ל שאמר בשם הרבי, היינו קדוש ישראל מסלנט זצוק"ל, שמיתה פתאומית נחשבת במקום לימוד מוסר שלשה ימים... ולדאבוננו בתקופה האחרונה תאחזו חלחלה על ריבוי הקרבנות רח"ל, וכמה ימי וחודשי לימוד מוסר יש בכל זה. אמנם הוסיף רבינו בשעתו,

לאחר הסתלקותו הטראגית של הגה"צ ר' שמשון פינקוס זצ"ל, אחרי שהזכיר דברי רבי ישראל הנ"ל, הוסיף ואמר, אך זה הכל במי שלומד מוסר תמיד, אז כשקרה ח"ו כזה אסון, הרי זה התעוררות אצלו במקום ג' ימי מוסר, אבל מי שאינו לומד מוסר תמיד, גם מיתה פתאומית רח"ל לא תעוררנו, מבהיל לשמוע! אך כן היו דבריו.

חובת "לימוד המוסר" בכל יום

והנה זכינו לאורו הגדול של רבינו מרן ראש הישיבה שליט"א המלמדנו דעת בתקופה קשה כזאת, וכידוע כמה שהוא מעורר השכם והערב על "לימוד המוסר", כמה שהוא מוכרח ביותר, ואי אפשר בלי זה.

א"כ כשהקב"ה מעוררנו בטלטה עזה, במאורעות נוראים שכאלו, הבה ונתחזק ונקבע לעצמנו לימוד בספרי מוסר בכל יום, ותבוא הברכה ותשרה בתוכינו, כפי שאומר רבינו מרן רה"י שליט"א תמיד, ונזכה לישועת ה'. המקום ינחם וירפא את שברם של משפחת ברכר שיחיו, שנגדע העץ בטרם עת, והקרע עצום ונורא, וכפי שיעיד ההספד האמיתי שהי' בלוייה, שא' הבנים נחנק מבכי עד שלא הי' יכול להמשיך, כזה הוא הספד... והלואי ויראו אך טוב וברכה וחסד כל הימים.

ובמהרה במהרה יבוא משיח צדקנו לגאלנו, ותחזינה עינינו בשוכן לציון ברחמים.

וכך היתה מדתו כשבאו אצלו ילדים ואפילו מבוגרים, הי' משתדל תמיד למצוא מילה טובה, כדי להתייחס אליהם, ולעודד את רוחם.

והי' מעניין לראות הרבה פעמים, שנכנס באמצע השיעור א' מאנשי קרובו, ומהרגע שנכנס, הי' רבינו מדבר על איזה נושא שמעניין את אותו אורח שהגיע.

וקשה לפרט, אך אביא מעט דוגמאות - כשהי' נכנס ידידנו רב פעלים הגה"צ ר' ברוך שפירא שליט"א הי' מיסב רבינו את הנושא על החפץ חיים, וזה הי' בולט מאד, בין אם זה היה בשיעור מ"ב, ובין בשיעור נפש החיים, כמדומני שתמיד הי' עובר רבינו לבפר על גדלות החפץ חיים.

וכשהי' מגיע לפעמים הרה"ג ר' אברהם רביץ זצ"ל הי' אומר לו רבינו קושיא טובה שנתחדשה כעת, או חוזר לו על קושיא ישנה. וימים ספורים לפני פטירתו, כשבא רבינו לבקרו, הזכיר ר' אברהם ז"ל דבר זה.

מידה גדולה, ואשרי הזוכה לה

עכ"פ מידה זו לחזק ולעודד אחרים, היא מידה חשובה מאד, ואי אפשר לתאר כמה תועלת יש מזה, בכל מקום ובכל תחום. רק צריך מעט מחשבה לחשוב על השני, האיך לחזקו ולעודדו, ויכולים להועיל בזה הרבה מאד. יתן השי"ת שנזכה למידה טובה זו, ומידה כנגד מידה יחזקנו ויעודדנו הקב"ה בכל דבר טוב.

השגחה פרטית בענין זה

ודבר פלא הראני הבורא ית' שביום שכתבתי מאמר זה, היה אצלי מעשה כנ"ל. בעת עסקי במילוי אוצר מי גשמים למקוה באחת הערים בארץ הקודש, ועמל חברי לצוות בטורח רב לייבש את האוצר בתכלית. ולקראת פתיחת המי גשמים מהמאגר, ירדנו לבדוק שהכל כשורה, ונמצאו חורים בקירות, וירד חברי וסתמם כראוי במלט.

וירדתי שוב לראות שהכל כשורה, והנה אני רואה רטיבות בריצפה, וחשבנו אולי הנעלים היו רטובות, וייבשנו את הנעלים, ואת הריצפה, ועדיין הריצפה רטובה.

עד שהאיר ה' את עיני, ואני רואה שישנה נפיחות בריצפה, ותחתיה מלא מים, וכל דריכה על הבועה, מוציאה מים, וכיון שראינו כך, הודענו לאחראי שיתקן ויאטום כראוי, ולא מילאנו מי גשמים.

והנה מצד אחד הרגשנו בחינה של יגיעה לריק, אך באמת ראינו כאן הארה אמיתית משמים, כי בדרך הטבע לא היינו שמים לב לכך, והי' יכול להישאר כך שנים רבות, בלי שיידעו על התקלה כלל.

ורק בסייעתא דשמיא מיוחדת מצאנו את זה, וראינו שהקב"ה רוצה בטהרתן של ישראל, וכשעמלים וטורחים לטהר, שולח זיק של אור, לומר חיזקו ידיכם.

והפלא הגדול, שבאותו יום שנתעוררתי לכך, זימן הקב"ה מעשה זה לידי, ויש בכך הארה גם על עצם המאמר.